

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2658-2663/2568

นาย ว. กับพวก โจทก์ บริษัท พ. กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 369, ป.พ.พ. มาตรา 386, ป.พ.พ. มาตรา 391, ป.พ.พ. มาตรา 587

ย่อ / หลักกฎหมาย

ข้อตกลงระหว่างโจทก์ทั้งห้ากับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 มีลักษณะเป็นการจ้างโจทก์ทั้งห้าให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารร่วม มีหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานต่าง ๆ ของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เพื่อให้ความช่วยเหลือในการดำเนินธุรกิจของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 โดยจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ตกลงจ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ทั้งห้าเป็นรายเดือน และไม่มีกำหนดระยะเวลาการจ้าง ซึ่งการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งไม่ได้ทำให้งานสำเร็จไปตามที่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 กำหนดไว้ กรณีจึงไม่ใช่สัญญาที่กำหนดให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำงานนั้น ทั้งการให้คำปรึกษาก็มิได้ผูกพันให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ต้องปฏิบัติตามอันจะมีผลให้เกิดผลงานตามที่โจทก์ทั้งห้าให้คำปรึกษาเสมอไป สัญญาว่าจ้างหรือสัญญาต่างตอบแทนระหว่างโจทก์ทั้งห้ากับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 จึงมิใช่สัญญาจ้างทำของ แต่เป็นสัญญาจ้างบริการอย่างอื่นอันมีลักษณะเป็นเอกเทศสัญญาอย่างหนึ่งที่มีได้กำหนดแยกประเภทไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ในฐานะผู้ว่าจ้างได้แสดงเจตนาจะไม่ว่าจ้างโจทก์ทั้งห้าอีกต่อไป ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าโจทก์ทั้งห้าทำหน้าที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารร่วมโดยให้คำปรึกษาแก่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 หลังจากจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 แสดงเจตนาเลิกจ้างโจทก์ทั้งห้า พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าทั้งสองฝ่ายแสดงเจตนาเลิกสัญญาต่างตอบแทนระหว่างกันโดยปริยาย สัญญาต่างตอบแทนระหว่างโจทก์ทั้งห้ากับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 จึงเลิกกันโดยปริยายแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม แต่หากระทบกระทั่งถึงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายไม่ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 391 วรรคสามและวรรคท้าย เมื่อโจทก์ทั้งห้าไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา หากแต่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นฝ่ายผิดสัญญา จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 จึงต้องใช้เงินตามควรค่าแห่งการงานอันโจทก์ทั้งห้าได้กระทำและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ทั้งห้าเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดจากการเลิกสัญญานั้น ส่วนจำเลยที่ 5 ถึงที่ 7 ไม่ได้เป็นคู่สัญญากับโจทก์ทั้งห้า อีกทั้งไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ ต่อกัน จำเลยที่ 5 ถึงที่ 7 จึงไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์ทั้งห้า

คำพิพากษา

คดีทั้งหกสำนวนศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกันโดยให้เรียกนายวีรวิน โจทก์ในสำนวนแรกและสำนวนที่สองว่า โจทก์ที่ 1 เรียกนายวีรวัดน์ โจทก์ในสำนวนที่สามว่า โจทก์ที่ 2 เรียกนายทวี โจทก์ในสำนวนที่สี่ว่า โจทก์ที่ 3 เรียกนางศรีสุวรรณ โจทก์ในสำนวนที่ห้าว่า โจทก์ที่ 4 และเรียกนางสาววีรวรรณ โจทก์ในสำนวนที่หกว่า โจทก์ที่ 5 กับเรียกบริษัท พ. จำเลยที่ 1 ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ 1 เรียกบริษัท ท. จำเลยที่ 1 ในสำนวนที่สอง สำนวนที่สี่และสำนวนที่หกว่า จำเลยที่ 2 เรียกบริษัท ผ. จำเลยที่ 1 ในสำนวนที่สามว่า จำเลยที่ 3 เรียกบริษัท ย. จำเลยที่ 1 ในสำนวนที่ห้าว่า จำเลยที่ 4 เรียกบริษัท ส. จำเลยที่ 2 ในทุกสำนวนว่าจำเลยที่ 5 เรียกบริษัท ฮ. จำเลยที่ 3 ในทุกสำนวนว่า จำเลยที่ 6 และเรียกนายโทชิโนริ จำเลยที่ 4 ในทุกสำนวนว่า จำเลยที่ 7 โจทก์ทั้งห้าฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 และที่ 5 ถึงที่ 7 ร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน

32,972,547 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 32,400,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 2 และที่ 5 ถึงที่ 7 ร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 22,923,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 21,600,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 3 และที่ 5 ถึงที่ 7 ร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ที่ 2 จำนวน 50,201,250 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 49,500,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 2 และที่ 5 ถึงที่ 7 ร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ที่ 3 จำนวน 23,955,750 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 23,400,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 4 ถึงที่ 7 ร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ที่ 4 จำนวน 27,270,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 27,000,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 2 และที่ 5 ถึงที่ 7 ร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ที่ 5 จำนวน 27,382,500 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 27,000,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยทั้งเจ็ดให้การทำนองเดียวกัน ขอให้ยกฟ้อง ระหว่างพิจารณา โจทก์ที่ 4 ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีหมายเลขดำที่ พ.1131/2562 ของศาลชั้นต้น (คดีหมายเลขคำที่ พ.536/2561 ของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา) และโจทก์ที่ 5 ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีหมายเลขคำที่ พ.1133/2562 ของศาลชั้นต้น (คดีหมายเลขคำที่ พ.975/2561 ของศาลจังหวัดสมุทรปราการ) ยื่นคำร้องขอให้ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษวินิจฉัยว่า คดีหมายเลขคำที่ พ.536/2561 ของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา และคดีหมายเลขคำที่ พ.975/2561 ของศาลจังหวัดสมุทรปราการ เป็นคดีแรงงานอันอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแรงงานหรือไม่ ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีคำวินิจฉัยที่ วร.83/2561 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561 และคำวินิจฉัยที่ วร.117/2561 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2561 ว่าคดีดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงาน ให้ศาลในส่วนคดีแพ่งดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป และบริษัท อ. ยื่นคำร้องขอเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนที่จำเลยที่ 2 สืบเนื่องจากจำเลยที่ 2 ซึ่งต่อมาจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ต. ควบรวมกิจการกับบริษัท ช. ทำให้บริษัทที่ควบกันดังกล่าวหมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคล ผู้ร้องได้รับไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของบริษัทดังกล่าวทั้งหมด อันรวมถึงสิทธิเรียกร้อง หนี้และความรับผิดชอบของจำเลยที่ 2 ตามมาตรา 152 และ 153 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้สวมสิทธิตามคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 3,300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 2 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 2,200,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 3 จำนวน 6,600,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี และชำระเงินแก่โจทก์ที่ 5 จำนวน 5,500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ 3 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 2 จำนวน 5,500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ 4 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 4 จำนวน 6,600,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ทั้งห้า โดยกำหนดค่าทนายความ 100,000 บาท สำหรับค่าขึ้นศาลให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 แต่ละบริษัทใช้แทนตามทุนทรัพย์ที่โจทก์ทั้งห้าขณะคดี ยกฟ้องโจทก์ทั้งห้าสำหรับจำเลยที่ 5 ถึงที่ 7 คำขออื่น

นอกจากนี้ให้ยก โจทก์ทั้งห้าและจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 1,500,000 บาท ให้จำเลยที่ 2 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 3 จำนวน 1,800,000 บาท ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 5 จำนวน 1,500,000 บาท ให้จำเลยที่ 3 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 2 จำนวน 1,500,000 บาท และให้จำเลยที่ 4 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 4 จำนวน 1,800,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยให้ปรับเปลี่ยนลดหรือเพิ่มขึ้นได้ตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งตราขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 ที่แก้ไขใหม่ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามที่โจทก์ขอ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีและค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์ทั้งห้ากับจำเลยที่ 5 ถึงที่ 7 ในศาลชั้นต้นและค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ทั้งห้าฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติโดยคู่ความไม่ได้โต้เถียงกันในชั้นนี้ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จำเลยที่ 2 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด ต่อมาจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ต. ควบรวมกิจการกับบริษัท ช. ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้บริษัท อ. สวมสิทธิเข้าเป็นคู่ความแทนจำเลยที่ 2 ตามคำสั่งลงวันที่ 28 ตุลาคม 2563 จำเลยที่ 6 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนตามกฎหมาย ณ ประเทศญี่ปุ่น มีนายโยชิอิโระ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจ จำเลยที่ 7 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 ถึงที่ 5 โจทก์ที่ 1 เคยเป็นกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 โจทก์ที่ 2 เคยเป็นกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของจำเลยที่ 3 โจทก์ที่ 3 เคยเป็นกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของจำเลยที่ 2 โจทก์ที่ 4 เคยเป็นกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของจำเลยที่ 4 โจทก์ที่ 5 เคยเป็นกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของจำเลยที่ 2 ร่วมกับโจทก์ที่ 1 และที่ 3 เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560 โจทก์ทั้งห้าทำสัญญาขายหุ้นจำเลยที่ 2 รวมทั้งหุ้นของจำเลยที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของจำเลยที่ 2 ทั้งหมดให้แก่จำเลยที่ 5 โจทก์ทั้งห้าโอนหุ้นที่ตกลงขายให้แก่จำเลยที่ 5 และจำเลยที่ 5 ชำระเงินค่าหุ้นให้โจทก์ทั้งห้าครบถ้วนแล้ว โจทก์ทั้งห้าลาออกจากการเป็นกรรมการในบริษัทเดิม แต่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ว่าจ้างให้โจทก์ทั้งห้าทำงานต่อในตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารร่วมของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ที่โจทก์ทั้งห้าเคยเป็นผู้บริหาร โดยไม่มีการทำสัญญาว่าจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 จ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ทั้งห้าเป็นรายเดือน โดยจำเลยที่ 1 จ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ที่ 1 เดือนละ 1,500,000 บาท ซึ่งจำเลยที่ 2 ช่วยจำเลยที่ 1 แบ่งจ่ายด้วยส่วนหนึ่ง จำเลยที่ 3 จ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ที่ 2 เดือนละ 1,500,000 บาท จำเลยที่ 2 จ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ที่ 3 เดือนละ 1,800,000 บาท จำเลยที่ 4 จ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ที่ 4 เดือนละ 1,800,000 บาท และจำเลยที่ 2 จ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ที่ 5 เดือนละ 1,500,000 บาท นับแต่เริ่มเข้าทำงานกับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2560 จนถึงเดือนมกราคม 2561 ต่อมาเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 จำเลยที่ 7 ในฐานะผู้มีอำนาจทำการแทนจำเลยที่ 1 ถึงที่ 5 มีหนังสือแจ้งโจทก์ทั้งห้าให้เข้าทำงานที่สำนักงานจำเลยที่ 2 เป็นประจำทุกวันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี เวลา 9 ถึง 15 นาฬิกา ครั้นวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561 โจทก์ที่ 4 เข้าพบจำเลยที่ 7 แจ้งว่าโจทก์ทั้งห้าไม่สามารถเข้าทำงานตามที่แจ้งได้ จากนั้นวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 จำเลยที่ 7 มีหนังสือเลิกจ้างโจทก์ทั้งห้า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งห้าว่า จำเลยทั้งเจ็ดผิดสัญญาว่าจ้างหรือสัญญาต่างตอบแทน

พิพาทและต้องรับผิดชอบโจทก์ทั้งห้าหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า ตามทางนำสืบของโจทก์ทั้งห้าและจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 สอดคล้องตรงกันว่า นับแต่เดือนตุลาคม 2560 ที่โจทก์ทั้งห้าเริ่มทำงานกับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ในตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารร่วมจนถึงเดือนมกราคม 2561 จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 จ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ทั้งห้าโดยไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งห้าต้องเข้ามาทำงานยังสำนักงานของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 แต่อย่างใด ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าสัญญาระหว่างโจทก์ทั้งห้ากับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ไม่มีข้อตกลงให้โจทก์ทั้งห้าต้องเข้ามาทำงานที่สำนักงานจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นเวลา 3 วันต่อสัปดาห์ ต่อมาเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 จำเลยที่ 7 ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เพิ่งมาเปลี่ยนแปลงโดยมีหนังสือแจ้งให้โจทก์ทั้งห้าเข้ามาทำงานที่สำนักงานจำเลยที่ 2 ทุกวัน อังคาร พุธ พฤหัสบดี เวลา 9 ถึง 15 นาฬิกา โดยโจทก์ทั้งห้าไม่ได้ตกลงยินยอมด้วย การที่โจทก์ทั้งห้าไม่เข้ามาปฏิบัติงาน ณ สำนักงานของจำเลยที่ 2 ตามคำสั่งดังกล่าว จึงยังฟังไม่ได้ว่าโจทก์ทั้งห้าเป็นฝ่ายผิดสัญญา การที่จำเลยที่ 7 ในฐานะผู้มีอำนาจทำการแทนจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 บอกเลิกจ้างโจทก์ทั้งห้าเนื่องจากไม่ได้เข้ามาทำงานตามที่แจ้งดังกล่าว จึงเป็นการบอกเลิกสัญญาโดยมิชอบ และเมื่อพิจารณาข้อตกลงระหว่างโจทก์ทั้งห้ากับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ที่มีลักษณะเป็นการจ้างโจทก์ทั้งห้าให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารร่วม มีหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานต่าง ๆ ของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เพื่อให้ความช่วยเหลือในการดำเนินธุรกิจของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 โดยจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ตกลงจ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ทั้งห้าเป็นรายเดือน และไม่มีกำหนดระยะเวลาการจ้าง ซึ่งการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งไม่ได้ทำให้งานสำเร็จไปตามที่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 กำหนดไว้ กรณีจึงไม่ใช่สัญญาที่กำหนดให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำงาน ทั้งการให้คำปรึกษาก็มิได้ผูกพันให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ต้องปฏิบัติตามอันจะมีผลให้เกิดผลงานตามที่โจทก์ทั้งห้าให้คำปรึกษาเสมอไป สัญญาว่าจ้างหรือสัญญาต่างตอบแทนระหว่างโจทก์ทั้งห้ากับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 จึงมิใช่สัญญาจ้างทำของ แต่เป็นสัญญาจ้างบริการอย่างอื่นอันมีลักษณะเป็นเอกเทศสัญญาอย่างหนึ่งที่มีได้ กำหนดแยกประเภทไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย เมื่อจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ในฐานะผู้ว่าจ้างได้แสดงเจตนาจะไม่ว่าจ้างโจทก์ทั้งห้าอีกต่อไป ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าโจทก์ทั้งห้าทำหน้าที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารร่วมโดยให้คำปรึกษาแก่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 หลังจากจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 แสดงเจตนาเลิกจ้างโจทก์ทั้งห้า พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าทั้งสองฝ่ายแสดงเจตนาเลิกสัญญาต่างตอบแทนระหว่างกันโดยปริยาย สัญญาต่างตอบแทนระหว่างโจทก์ทั้งห้ากับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 จึงเลิกกันโดยปริยายแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม แต่หากระทบกระทั่งถึงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายไม่ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 391 วรรคสามและวรรคท้าย เมื่อโจทก์ทั้งห้าไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา หากแต่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นฝ่ายผิดสัญญา จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 จึงต้องใช้เงินตามควรค่าแห่งการงานอันโจทก์ทั้งห้าได้กระทำและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ทั้งห้าเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การเลิกสัญญานั้น เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการตกลงว่าจ้างกันเป็นระยะเวลานานเท่าใด เห็นสมควรกำหนดค่าเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งห้าสำหรับการทำงานในเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ที่โจทก์ทั้งห้ายังไม่ได้รับค่าจ้างและเงินโบนัสเฉลี่ยต่อปีโดยกำหนดให้ตามสัดส่วนที่โจทก์ทั้งห้าทำงานให้แก่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2560 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยซึ่งเป็นจำนวนที่เหมาะสมแล้ว ส่วนจำเลยที่ 5 ถึงที่ 7 ไม่ได้เป็นคู่สัญญากับโจทก์ทั้งห้า อีกทั้งไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ ต่อกัน จำเลยที่ 5 ถึงที่ 7 จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ทั้งห้า ส่วนข้อฎีกาอื่นของโจทก์ทั้งห้าเป็นข้อปลีกย่อยซึ่งไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่

ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าโจทก์ทั้งห้าเป็นฝ่ายผิดสัญญา นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ทั้งห้าฟังขึ้นบางส่วน พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 3,300,000 บาท ให้จำเลยที่ 2 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 2,200,000 บาท ให้จำเลยที่ 2 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 3 จำนวน 6,600,000 บาท ให้จำเลยที่ 2 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 5 จำนวน 5,500,000 บาท ให้จำเลยที่ 3 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 2 จำนวน 5,500,000 บาท และให้จำเลยที่ 4 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 4 จำนวน 6,600,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวทุกจำนวน นับแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยให้ปรับเปลี่ยนลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้ตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งตราขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 ที่แก้ไขใหม่ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามที่โจทก์ทั้งห้าขอ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

อำนาจ โชติชะวารานนท์ · พงษ์เดช วานิชกิตติกุล · สุรพงษ์ ชิดเชื้อ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2658-2663/2568>